

INFORMARE

privind participarea la **Conferința interparlamentară privind Politica Externă și de Securitate Comună și Politica de Securitate și Apărare Comună (PESC/PSAC)**

9 - 10 septembrie 2024, Budapesta, Ungaria

În perioada 9-10 septembrie a.c., au avut loc la Budapesta lucrările Conferinței interparlamentare privind Politica Externă și de Securitate Comună și Politica de Securitate și Apărare Comună (PESC/PSAC), organizată în cadrul dimensiunii parlamentare a Președinției ungare a Consiliului Uniunii Europene.

Senatul României a fost reprezentat de senatorul **Ion PRIOTEASA**, membru al Comisiei pentru politică externă și senatorul **Gheorghită MÎNDRUȚĂ**, secretarul Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională.

La reuniune au participat președinți și membri ai comisiilor pentru politică externă și apărare din parlamentele naționale, reprezentanți ai țărilor candidate aspirante la aderarea la UE, precum și David McAllister, președintele Comisiei AFET din cadrul Parlamentului European, Adam Bielan, membru al comisiei AFET, Olivér Várhelyi, comisar european pentru vecinătate și extindere, Simon Mordue, secretar general adjunct al Serviciului European de Acțiune Externă, Nicolás Pascual de la Parte, membru al Subcomisiei pentru securitate și apărare a Parlamentului European, Pia Kauma, președintele Adunării Parlamentare a OSCE, János Latorcai, vicepreședintele Adunării Naționale a Ungariei, János Bóka, ministrul ungar al afacerilor UE, Daniel Fiott, șeful Programului pentru apărare și guvernare al Centrului pentru Securitate, Diplomatie și Strategie (CSDS), Universitatea Vrije din Bruxelles (VUB), Bence Rétvári, secretar de stat al Ministerului de interne al Ungariei, János Zoltán Kuczik, șeful adjunct al Poliției Naționale a Ungariei, Péter Sztáray, secretar de stat pentru politica de securitate și securitatea energetică din Ministerul pentru Afaceri Externe și Comerț al Ungariei și alți reprezentanți ai Parlamentului European.

Agenda lucrărilor a vizat dezbaterile următoarelor teme, abordate în cadrul a patru sesiuni de lucru și a unei dezbateri urgente: *viitoarea Europă și țările care doresc să adere la UE, prioritățile și problemele actuale ale PESC/PSAC, protecția frontierelor externe și migrația ilegală, schimbări geopolitice și strategice în lume și implicațiile atacurilor aleatorii ale Rusiei asupra economiei și infrastructurii ucrainene.*

Sesiunea I – Viitoarea Europă și țările care doresc să adere la UE

În cadrul acestei sesiuni a fost prezentată o scurtă evoluție a politicii de extindere a UE, fiind evidențiat faptul că extinderea UE a devenit inevitabilă, deoarece fără extindere nu se poate vorbi despre pacea, prosperitatea și securitatea Europei.

Politica de extindere reprezintă un subiect care va modela dezbaterile și acțiunile în noua legislatură europeană. Întrebarea care se pune astăzi nu este dacă va mai avea loc o extindere, ci când va avea loc extinderea UE.

Vechea legislatură a înregistrat o serie de rezultate impresionante: patru state au aplicat pentru aderarea UE, respectiv Ucraina, Republica Moldova, Georgia și Kosovo în 2022, patru state au primit statutul de candidat, Ucraina, Republica Moldova, Georgia și Bosnia și Herțegovina, s-au deschis negocierile de aderare cu Albania, Macedonia de Nord, Ucraina, Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina, a avut loc prima conferință interguvernamentală privind negocierile de

aderare cu Albania, Macedonia de Nord, Ucraina și Moldova, precum și prima conferință interguvernamentală cu Muntenegru pentru începerea închiderii capitolelor de negociere.

De asemenea, au fost create o serie de instrumente pentru a sprijini aderarea statelor candidate la UE, precum Planul de creștere pentru Balcanii de Vest, care a intrat în vigoare în mai anul acesta și care pune bazele implementării integrării graduale accelerate, oferind beneficii acestor state chiar înainte de aderarea propriu-zisă și Mecanismul de creștere pentru Ucraina, intrat în vigoare în martie a.c., care va oferi un sprijin de 50 de miliarde de euro.

În ceea ce privește situația din Muntenegru, s-au înregistrat progrese semnificative privind statul de drept prin îndeplinirea criteriilor de referință intermediare pentru capitolele 23 și 24. În același timp, UE a stabilit criteriile de închidere pentru aceste capitole, la 10 ani de la ultima aderare la UE, cea a Croației, și în conformitate cu metodologia de extindere revizuită adoptată în 2020.

Referitor la Serbia și Albania și chiar și Macedonia de Nord, se intenționează organizarea de conferințe interguvernamentale în lunile următoare. Se intenționează continuarea negocierilor de deschidere a grupului tematic trei privind competitivitatea și creșterea favorabilă incluziunii cu Serbia, deschiderea în curând a grupului tematic unu privind elementele fundamentale cu Albania și poate și Macedonia de Nord.

Consiliul European a decis deschiderea negocierilor de aderare cu Bosnia și Herțegovina în luna martie a acestui an.

De asemenea, se lucrează activ la re-energizarea relației bilaterale cu Turcia și deblocarea procesului de aderare la UE în viitorul apropiat, prin dialoguri la nivel înalt.

În 2025 se așteaptă deschiderea grupului tematic unu de negociere privind elementele fundamentale cu Ucraina și Republica Moldova, după îndeplinirea criteriilor de referință intermediare de către acestea. Georgia trebuie să-și confirme angajamentul față de aderarea la UE și să avanseze pe calea spre aderare, Serbia și Kosovo* trebuie să continue dialogul bilateral și să evolueze în procesul de aderare, printr-o abordare constructivă și evitând acțiunile unilaterale care produc tensiuni.

Procesul de aderare la UE este și va fi un proces bazat pe merit, iar aderarea va depinde de progresul înregistrat de fiecare stat candidat și potențial candidat. În paralel, statele membre trebuie să se asigure că politica de extindere rămâne credibilă și predictibilă.

Următoarea Comisie Europeană trebuie să fie o comisie a extinderii, care să deschidă calea pentru următorul val de extindere.

În cadrul acestei sesiuni au fost prezentate pe scurt și prioritățile președinției ungare a Consiliului UE, președinție care are un mandat de tranziție către viitoarea configurație a UE și de lansare a implementării noilor priorități strategice ale UE. Președinția ungară va promova ca principale obiective: adoptarea unui nou Pact european privind competitivitatea, cu reflectare în toate politicile; consolidarea bazei industriale și tehnologice de apărare europene, inclusiv inovarea în domeniul apărării și consolidarea cooperării în domeniul achizițiilor publice în domeniu; asigurarea unei politici de extindere echilibrate, credibile și bazate pe merit; identificarea unor instrumente eficiente pentru combaterea migrației ilegale și a traficului de migranți, inclusiv cooperarea eficientă cu țările terțe relevante; promovarea unei dezvoltări armonioase și echilibrate în UE prin reducerea disparităților regionale și asigurarea coeziunii economice, sociale și teritoriale; crearea unei agriculturi europene competitive, rezistente la crize și favorabile fermierilor, precum și abordarea provocărilor de ordin demografic urgent și eficient.

De asemenea, în timpul președinției va fi organizat Summit-ul UE-Balcanii de Vest și se va explora posibilitatea implementării conceptului de integrare treptată, care să permită accesul și participarea statelor candidate la programe, proiecte, rețele și inițiative ale UE, în așteptarea aderării cu drepturi depline. Acest concept nu este un substitut pentru calitatea de membru, ci un instrument de promovare a convergenței și consolidarea încrederii politice și asumării politice necesare pentru a accelera procesul de aderare. În acest sens, președinția ungară a organizat, la Szeged, o întâlnire informală cu consilierii prim-miniștrilor din statele candidate din Balcanii de Vest, pentru a discuta modalitățile și mijloacele de sporire a cooperării în regiune.

În același timp, pentru prima dată, patru state candidate, respectiv Albania, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia vor participa voluntar la discuțiile privind statul de drept din cadrul Consiliului Afaceri Generale, ce va avea loc la Bruxelles, pe 24 septembrie.

Un alt aspect important evidențiat, a fost faptul că președinția ungară va urmări să faciliteze finalizarea procesului de extindere a zonei Schengen, în special prin promovarea unui consens în cadrul Consiliului privind ridicarea controalelor la frontierele terestre interne ale României și Bulgariei.

Sesiunea II - Prioritățile și problemele actuale ale PESC/PSAC

În cadrul acestei sesiuni, Josep Borrell, Înaltul Reprezentant al UE pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate a evidențiat, într-un scurt mesaj video, principalele priorități și probleme ale PESC/PSAC pentru perioada următoare.

Acesta a subliniat faptul că în anii următori statele membre și Europa vor trebui să depună eforturi considerabile pentru a adapta politica externă și de securitate și apărare la lumea periculoasă în care trăim astăzi. Odată cu revenirea politicilor de putere periculoase, cu folosirea armelor într-o gamă largă de interacțiuni, avem nevoie de mai multă unitate între statele membre, mai multă coerență între politicile noastre interne și externe și mult mai multă coordonare cu cei mai apropiați parteneri.

Ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei în februarie 2022, UE a avut un răspuns imediat și unit și a devenit cel mai mare susținător al Ucrainei din punct de vedere al sprijinului politic, economic și asistenței militare oferite. De asemenea, UE a aplicat o serie de pachete de sancțiuni Rusiei, și-a redus dependența de combustibilii fosili rusești și au degajat calea către aderarea Ucrainei la UE, au crescut rapid bugetul de apărare și au sporit industria de apărare. Cu toate acestea, UE și statele membre sunt adesea prea lente în furnizarea de arme esențiale Ucrainei, iar această ezitare costă vieți. UE trebuie să continue să depună eforturi pentru a coopera eficient, a accelera achizițiile și a actualiza industria de apărare la nivelul nevoilor actuale și viitoare.

Deși Europa a fost capabilă să-și demonstreze puterea ca răspuns la această agresiune, nu același lucru s-a întâmplat și în cazul conflictului din Fâșia Gaza, care riscă să devină un conflict regional major. Statele membre au avut reacții diferite, iar această reticență a făcut ca UE să devină un actor geopolitic irelevant în acest conflict, putând acorda în prezent și, posibil și în viitor, doar ajutor umanitar. În ciuda tuturor eforturilor depuse, riscul este mare ca nici UE și nici alt stat membru să nu fie capabil să joace un rol în promovarea unui proces politic care să aibă la bază soluția celor două state.

Conflictul din Gaza afectează viitorul Europei prin consecințele acestuia asupra societăților noastre, dar și în ceea ce privește relațiile cu restul lumii, în special afectează sprijinul global acordat Ucrainei împotriva agresiunii Rusiei.

UE și statele membre trebuie să-și îmbunătățească urgent capacitatea de a construi o cultură strategică comună și poziții comune în strânsă coordonare cu partenerii noștri internaționali cheie. Capacitatea noastră de a ne apăra valorile și interesele comune depinde de capacitatea noastră de a vorbi cu o voce unitară și puternică, din partea statelor membre, din partea instituțiilor europene și din partea tuturor cetățenilor din Europa pe care îi reprezentăm.

În ceea ce privește extinderea, s-a atras atenția asupra necesității găsirii unei modalități prin care UE să devină mai puternică, mai rezilientă și mai influentă, dar, în același timp procesul să rămână unul bazat pe merit, iar statele partenere și instituțiile să fie pregătite pentru extindere, mai ales având în vedere faptul că extinderea va avea un impact asupra situației politice, bugetului și procesului decizional la toate nivelurile. În consecință, este imperios necesar ca UE și statele sale membre să atragă partenerii din Balcanii de Vest de partea lor, să înregistreze progrese rapide cu Ucraina și Republica Moldova și, în funcție de parcursul politic al partenerilor din Georgia, și cu aceștia din urmă.

Următoarea perioadă se va concentra foarte mult pe accelerarea achiziției europene de capacități de apărare, pe modalități de a facilita și mai mult mobilitatea militară și de a consolida industria de apărare a UE.

În realitatea actuală, când totul este folosit ca o armă, trebuie să ne asigurăm că securitatea UE, în sensul larg al cuvântului, de la amenințările hibride, la migrație și securitate economică și analizând propria dependență excesivă de anumiți furnizori de materii prime critice, este adresată.

În următorii ani, Uniunea trebuie să-și consolideze angajamentul cu partenerii mediteraneeni, în acest sens președinta Comisiei Europene intenționând să desemneze un comisar responsabil cu lucrul cu aceștia. De asemenea, UE trebuie să-și consolideze relația cu partenerii din regiunea Indo-Pacific, cu America Latină și Caraibe, să-și apere interesele și să prevină escaladările severe în Strâmtoarea Taiwan și Marea Chinei, să dezvolte o nouă agendă strategică EU-India, să-și onoreze angajamentele încheiate cu Uniunea Africană și să-și consolideze cooperarea transatlantică privind prioritățile comune și provocările globale, atât cu Statele Unite, cât și Canada, în același timp stimulând legăturile cu alți parteneri la nivel global.

În același timp, UE trebuie să lucreze pentru a restabili și a întări credibilitatea sistemului multilateral. Mulți dintre partenerii Uniunii se plâng de faptul că ordinea internațională bazată pe reguli, pe care trebuie să o urmeze și care este pârinitoare, nu mai reflectă lumea de astăzi și are nevoie de actualizare. UE și statele membre trebuie să continue să promoveze reformele necesare în timp ce accelerează îndeplinirea angajamentelor cheie, în caz contrar alternativele la ordinea internațională bazată pe reguli vor deveni din ce în ce mai atractive.

Referitor la sprijinul pentru Ucraina și poziția UE privind discuțiile despre pace, s-a concluzionat că depinde doar de Ucraina să stabilească care sunt condițiile potrivite și care este momentul potrivit pentru o astfel de înțelegere, înțelegere care ar trebui să fie corectă și durabilă și să restabilească încrederea în Carta ONU și în unele dintre principiile sale de bază, cum ar fi respectarea integrității teritoriale a tuturor țărilor și a suveranității acestora. UE și statele sale membre trebuie să facă tot posibilul pentru a-l sprijini pe președintele Zelenski să intre într-o astfel de înțelegere de pe cea mai înaltă poziție.

Turcia este un partener cheie și strategic cu care suntem obligați și interesați să cooperăm, dar în absența unei soluții la problema cu Ciprul, exploatarea întregului potențial al relației UE-Turcia va rămâne extrem de provocatoare și va împiedica perspectivele de cooperare și mai strânsă în domeniul politicii externe. În acest context, este extrem de important să se reia și să se înregistreze progrese în discuțiile privind soluționarea situației cu Cipru în cadrul ONU și în conformitate cu toate rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al ONU, care nu prevăd o soluționare bazată pe două state.

În ceea ce privește apărarea europeană, nu este vorba doar despre creșterea cheltuielilor, deoarece aceasta este în mod clar o nevoie, ci și despre obținerea unui raport calitate-preț mult mai bun pentru cheltuielile noastre de apărare. Trebuie, de asemenea, să ne asigurăm că, cheltuielile de apărare se traduc în capacități de apărare îmbunătățite la nivelul Uniunii Europene, dar și că aceste cheltuieli sunt mai bine acceptate și explicate la nivelul societății.

Dezbaterea urgentă – Implicațiile atacurilor aleatorii ale Rusiei asupra economiei și infrastructurii ucrainene

Implicațiile atacurilor rusești asupra Ucrainei sunt o prioritate ridicată pentru Parlamentul European și pentru UE. Consecințele atacurilor sunt puternic resimțite într-o serie de domenii în Ucraina, de exemplu securitatea alimentară, infrastructura energetică, educație, sănătate.

Este de datoria noastră să ajutăm Ucraina în orice mod putem și cu toate fondurile disponibile, Mecanismul pentru Ucraina și Instrumentul European pentru Pace (MEP) fiind exemple bune în acest sens.

Mecanismul recent înființat pentru Ucraina, ca mijloc de a oferi finanțare stabilă și previzibilă pe termen lung, sprijinind în același timp agenda de reformă ambițioasă și credibilă a Ucrainei, este esențial. Cu toate acestea, trebuie să fim conștienți de asistența financiară pe termen lung necesară pentru a acoperi costurile tot mai mari ale reconstrucției Ucrainei.

În cele din urmă, Rusia trebuie să compenseze financiar distrugerea pe care a provocat-o în Ucraina și, prin urmare, eforturile recente de a direcționa veniturile provenite din activele rusești

blocate pentru a sprijini efortul ucrainean sunt binevenite. Poziția Parlamentului European, așa cum a fost exprimată mai recent în rezoluția sa din iulie 2024, este cu atât mai ambițioasă cu cât solicită instituirea unui regim juridic solid pentru confiscarea bunurilor ruse deținute de stat.

În cadrul dezbaterii a fost subliniată ideea unei strategii a UE în ceea ce privește Rusia, o strategie cuprinzătoare post conflict. De asemenea, UE trebuie să stabilească și ce fel de arhitectură europeană de securitate va fi instituită după finalizarea conflictului: împotriva Rusiei, de izolare a acesteia, de confruntare sau de cooperare. Unul dintre elementele principale ale acestei strategii ar trebui să fie o schemă de descurajare suficient de puternică pentru a evita orice fel de tentații în viitor, pentru ruși sau pentru orice altă putere, de a invada oricare dintre țările europene. În același timp, această strategie trebuie să fie în strânsă coordonare și cooperare cu NATO.

Referitor la sprijinul pentru Ucraina, acesta trebuie amplificat, iar statele care au furnizat armament Ucrainei ar trebui să ridice restricțiile privind utilizarea acestora, astfel încât Ucraina să poată lovi țintele militare rusești responsabile pentru lansarea atacurilor asupra teritoriului său.

Uniunea Europeană și statele sale membre trebuie să sprijine Ucraina în acest conflict, pentru că modul cum se va finaliza acest conflict va modela viitorul Europei. Dacă pierde acest război, Ucraina ca stat va deveni inexistentă. Dacă Rusia pierde acest război sau acesta va fi întrerupt și încheiat, nimic nu s-ar întâmpla, statul rus va continua să existe așa cum există acum și poate că cetățenii ruși ar avea mai multe posibilități de a participa în propriul lor stat decât au în prezent. În timpul discuțiilor s-a subliniat necesitatea contracarării narațiunii potrivit căreia Rusia a fost amenințată de Occident. Nimeni nu a amenințat Rusia și, după încheierea Războiului Rece, Rusia însăși a confirmat independența Ucrainei și a semnat tratatele și acordurile corespunzătoare.

Sesiunea III – Protecția frontierelor externe și migrația ilegală

În cadrul acestei sesiuni, organizatorii au difuzat o scurtă prezentare video privind situația de la granița sudică a Ungariei, în cadrul căreia s-a evidențiat faptul că migranții ilegali care încearcă să pătrundă nu doresc să coopereze, atacând în schimb autoritățile și polițiștii de frontieră. Ungaria s-a confruntat cu aproximativ 1 milion de încercări de trecere a frontierei începând cu 2015, care au fost oprite de autoritățile maghiare, ceea ce reprezintă o presiune imensă, inclusiv la nivel politic.

Problema migrației ilegale este într-adevăr o problemă serioasă, problemă pe care, dacă nu o putem rezolva, va avea un impact negativ asupra bunei funcționări a Uniunii Europene.

Țările UE ar trebui să lucreze împreună pentru a proteja frontierele externe ale UE. În acest sens, Ungaria a susținut necesitatea ca procedurile de azil să se realizeze în afara granițelor UE.

În 2015 Ungaria a ridicat un gard de protecție, gest care a fost serios criticat, iar astăzi Lituania a ridicat și ea o protecție similară, pe care Finlanda o construiește în prezent, urmând ca și Olanda să adopte măsuri mult mai stricte de protecție a frontierelor sale.

UE ar trebui să accelereze eforturile în direcția unui sistem european de gestionare a frontierelor digitalizat și bine integrat și să treacă la apărarea frontierelor. Acest proces ar trebui să includă investiții consecvente și standardizate în infrastructura frontierelor externe, inclusiv măsuri de contra-mobilitate, precum și echiparea polițiștilor de frontieră.

Fără să se trateze cauzele, UE nu va putea niciodată să garanteze securitatea continentului și să asigure condițiile propice pentru acele milioane de oameni care vin, așa că, în primul rând, trebuie abordate cauzele fundamentale ale migrației, precum conflictele, sărăcia și schimbările climatice în țările de origine.

Migrația instrumentată ca formă de atac hibrid din partea regimului ostil al Rusiei și Belarusului din nordul Europei continuă să reprezinte o amenințare serioasă la adresa securității și stabilității naționale a statelor membre. În acest sens, este necesar să se revizuiască cadrul juridic și instrumentele UE pentru a fi mai bine pregătite pentru a răspunde acestei provocări.

De asemenea, ar trebui să se pledeze pentru consolidarea cooperării cu NATO folosind instrumentele și resursele existente pentru a crește gradul de conștientizare a situației și evaluarea amenințărilor, analizând modele și tactici de instrumentalizare a migrației.

În plus, UE trebuie să aibă o abordare pe mai multe niveluri a migrației, deoarece migrația ca atare nu este o amenințare, ar putea fi chiar o oportunitate pentru toată lumea dacă este bine reglementată, prin canalele obișnuite și ar putea fi o bună oportunitate și un beneficiu pentru țările de origine, pentru țările de tranzit și țările de destinație.

Cetățenii așteaptă adoptarea unor soluții de selectare a imigranților potriviți care ar putea fi integrați pe piața muncii din societățile europene, deoarece trebuie să fim conștienți de faptul că vom avea nevoie de migranți în viitorul apropiat, de migranții potriviți, prin canalele legale.

Dezvoltarea țărilor subdezvoltate din Africa va însemna, în viitorul apropiat, mai mulți migranți în Europa, nu mai puțini, deoarece, atunci când o țară atinge un anumit grad de dezvoltare economică, cetățenii ei emigrează în străinătate în număr mult mai mare.

În cadrul dezbaterilor, senatorul **Gheorghită Mîndruță** a subliniat implicarea activă a României în platforma de cooperare regională care abordează problemele migrației pe întreg traseul, împreună cu Comisia Europeană, Austria, Bulgaria, Ungaria, Grecia și Slovacia.

Secretarul Comisiei pentru apărare a Senatului a declarat că România a implementat măsuri compensatorii comune în vederea ridicării controalelor la frontierele terestre cu Bulgaria și Ungaria, cum ar fi operațiuni comune pentru prevenirea și detectarea criminalității transfrontaliere și lupta împotriva migrației ilegale, patrulare comune în zonele de frontieră, analiza comună a riscurilor, analiza situațiilor operaționale în zonele de frontieră adiacente și schimbul de informații în timp real.

În intervenția sa, acesta a salutat Planul Comun de Implementare prezentat de Comisia Europeană la 12 iunie 2024 care oferă îndrumările și sprijinul necesar pentru implementarea Pactului privind migrația și azilul și a anunțat punerea în aplicare, la nivel național, a unui mecanism de coordonare interinstituțională pentru elaborarea Planului Național de Implementare.

Un alt aspect evidențiat de senatorul Mîndruță a fost faptul că lupta împotriva traficului de migranți trebuie să continue, inclusiv prin consolidarea în continuare a Alianței globale împotriva traficului de migranți, lansată la Conferința din 28 noiembrie 2023.

În concluzie, acesta atrage atenția asupra importanței majore pentru România a finalizării aderării la spațiul Schengen prin ridicarea controalelor la frontierele terestre și a mulțumit gazdelor pentru includerea acestei priorități în programul președinției ungare.

Sesiunea IV - Schimbări geopolitice și strategice în lume

Din 1945, membrii permanenți ai Consiliului de Securitate al ONU au fost întotdeauna forțați să negocieze între ei, iar China și Uniunea Sovietică, apoi Rusia, nu au format niciodată un front comun cu puterile occidentale, ca să nu mai vorbim despre diferențele dintre puterile occidentale. Prin urmare, ordinea mondială nu va fi multipolară de acum înainte, ci așa a fost întotdeauna. Ordinea mondială s-a bazat pe un sistem de valori din Cartea ONU, cele mai importante fiind pacea și securitatea, egalitatea suverană a națiunilor, drepturile omului și binele comun. Acest sistem de valori a trecut întotdeauna prin tulburări minore sau majore, dar niciodată nu a fost zguduit la fel de mult ca în cazul agresiunii ruse care încă are loc împotriva Ucrainei.

După finalizarea acestui război, lumea se va confrunta cu dilema dacă agresorul poate rămâne membru egal al clubului marilor puteri care conduce lumea, respectiv membrii permanenți ai Consiliului de Securitate al ONU, sau va fi exclus de către aceștia. Oricare dintre cele două se va întâmpla, va submina fundamental ordinea mondială a ONU, deoarece, conform Cartei ONU, Rusia poate fi exclusă din rândul membrilor permanenți ai Consiliului de Securitate doar prin propriul consimțământ. Prin urmare, excluderea sa se poate întâmpla doar dacă este creat un nou club al marilor puteri, aceasta însemnând, în esență, o revoluție împotriva ordinii mondiale a ONU. Dacă, pe de altă parte, după agresiunea împotriva Ucrainei totul continuă ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, atunci sistemul de valori al ONU își va pierde credibilitatea rămasă și, prin urmare, ordinea mondială va fi, de asemenea, zguduită.

În cadrul acestei sesiuni, s-a dezbătut modul în care se poate consolida Uniunea Europeană dar păstrând actualul nivel de integrare, păstrând echilibrul instituțional în cadrul Uniunii, precum și suveranitatea statelor membre.

În ultimii ani a fost observată o schimbare generațională, de la o lume bipolară, la o lume multipolară, iar UE trebuie să găsească cele mai bune metode de adaptare. Această schimbare a adus cu sine o serie de provocări majore precum amplificarea fenomenului migrației ilegale, pandemia de Covid-19, schimbările climatice și problemele care decurg din acestea, crizele economice, cea din 2008, cea provocată de pandemie și cea provocată de războiul din Ucraina, precum și atacurile teroriste.

Europa pierde din influența globală și există o orientare către Asia. Europa se confruntă, de asemenea, cu provocări în ceea ce privește păstrarea identității sale originale și a sistemului său de valori, care slăbește treptat în această mare complexitate a provocărilor. În contextul ascensiunii Chinei ca putere mondială, UE trebuie să decidă ce abordare va adopta, inclusiv în ceea ce privește rivalitatea sistemică dintre SUA și China.

În același timp, explozia demografică din Africa are un impact direct asupra securității și viitorului Europei, deoarece există noi valuri constante de migranți ilegali.

Răspândirea terorismului în interiorul și exteriorul Europei amenință securitatea continentului. În acest sens, UE ar trebui să schimbe unele părți ale metodologiei sale, modul în care se adoptă deciziile, trebuie întărită reziliența Uniunii Europene, pe de o parte, și trebuie consolidate instrumentele Uniunii Europene pentru a-și exercita influența în lume.

În timpul discuțiilor a fost subliniată ideea potrivit căreia este necesar ca UE și statele sale membre să convingă părțile implicate în războiul să demareze orice fel de discuții pentru o posibilă încetare a focului înainte ca acest conflict să ajungă prea departe și o generație de ucraineni să moară, iar țara să fie distrusă.

Procesul de extindere trebuie accelerat pentru a extinde piața internă, pentru a ne consolida economiile și pentru a ne stabiliza vecinătatea.

Un alt aspect abordat în cadrul acestei sesiuni a fost acela că OSCE poate și va oferi o platformă crucială pentru dialog, care să permită conversații constructive între țări, inclusiv aflate în conflict, și să faciliteze negocierile de pace. OSCE deține numeroase instrumente care sunt disponibile tuturor statelor participante pentru a contribui la stabilizarea și consolidarea guvernării democratice și a drepturilor omului. În schimb, UE deține o serie de instrumente de putere soft și stimulente financiare care pot avea un impact mai direct. Astăzi, atât Uniunea Europeană, cât și majoritatea covârșitoare a statelor participante la OSCE împărtășesc un obiectiv comun, și anume sprijinirea Ucrainei și susținerea dreptului acesteia la autoapărare împotriva agresiunii Rusiei.

Criza din Orientul Mijlociu are, de asemenea, un impact major asupra securității europene, Rusia beneficiind de deturnarea atenției și a resurselor către Orientul Mijlociu, complicând astfel și mai mult peisajul securității globale.

Avem nevoie de o revizuire a documentului strategic, care este Busola Strategică din 21 martie 2022. Acesta a fost un document care a fost negociat, aprobat și apoi modificat la o lună după invadarea Ucrainei de către Rusia și care nu a luat în considerare această schimbare majoră în Europa. În acest sens, Comisia Europeană a anunțat deja publicarea unei Cărți albe a apărării.

Concluzia acestei dezbateri a fost aceea că premisele păcii de după cel de-al Doilea Război Mondial s-au încheiat și trebuie să investim în propria securitate și să fim capabili să fim un partener major pentru a modela noul ordin mondial, împreună cu prietenii americani.

Senator Gheorghiță MÎNDRUȚĂ
Secretarul Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională

Senator Ion PRIOTEASA,
Membru al Comisiei pentru politică externă

Întocmit: Cristina Nicolae, consilier SAE